

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 011-02/16-03/48
URBROJ: 513-02-1330/1-16-1

UPUTA BR.48/16

Zagreb, 29. travnja 2016. godine

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13 i 30/14) i Ovlaštenja ministra financija KLASA:080-08/16-01/11, URBROJ:513-02-1820-4-16-2 od 22. ožujka 2016., zamjenica ravnatelja Carinske uprave donosi

UPUTU O POSTUPANJU

PRIMJENA PREFERENCIJALA U UVOZU

1 PODRUČJE PRIMJENE

Ova se uputa primjenjuje se pri uvozu robe koja ostvaruje pravo na primjenu preferencijala¹, neovisno da li se to pravo ostvaruje u trenutku puštanja robe u slobodni promet ili naknadno i to temeljem:

- protokola o podrijetlu između Europske unije² i određenih zemalja ili područja izvan carinskog područja Unije ili skupinama takvih zemalja ili područja,
- autonomnih (jednostranih) povlaštenih aranžmana koje je Unija jednostrano donijela u vezi s određenim zemljama ili područjima izvan carinskog područja Unije ili skupinama takvih zemalja ili područja,
- ugovora o carinskoj uniji koje je Unija sklopila s određenim zemljama.

2 ZAKONSKA OSNOVA

2.1 Carinsko zakonodavstvo

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269/2013)³

¹ U ovoj Uputi pojam „preferencijal“ uključuje povlaštene (preferencijalne) stope carine i stope carine u okviru carinske unije, pa i u okviru carinskih kvota

² U daljnjem tekstu Unije

³ U daljnjem tekstu: CZU

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015) ⁴
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015) ⁵
- Važeći Pravilnik o popunjavanju jedinstvene carinske deklaracije

2.2 Propisi iz područja zajedničke trgovinske politike

Aktualni popis svih preferencijalnih aranžmana koje je Unija sklopila sa ili primjenjuje jednostrano prema određenim zemljama ili skupinama zemalja dostupan je na Internet stranicama Carinske uprave, na adresi: <https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>

Popis uključuje i pripadajuće dokaze za primjenu preferencijala po svakom od preferencijalnih aranžmana, vrijednosne pragove za izjave vezane uz status ovlaštenog ili registriranog izvoznika izražene u eurima, rokove valjanosti dokaza te vrijednosne pragove za robu sadržanu u prtljazi putnika i poštanskim pošiljkama izraženu u eurima.

2.3 Drugi relevantni izvori

2.3.1 TARIC

Ako je za određenu robu i zemlju podrijetla predviđeno povlašteno tarifno postupanje po bilo kojoj od prethodno navedenih osnova, informaciju o tome može se naći u TARIC-u koji je dostupan putem web stranice Carinske uprave na adresi:

<https://taric.carina.hr/index.do>

ili web stranice Europske komisije na adresi:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

2.3.2 Smjernice i pojašnjenja

Detalnija obrazloženja o odredbama navedenih propisa i obvezama deklaranta u carinskom postupku mogu se naći u relevantnim Smjernicama Komisije i drugim detaljnijim pojašnjenjima za primjenu propisa vezano uz pojedine preferencijalne aranžmane.

Prethodno spomenute smjernice i pojašnjenja dostupne su na Internet stranicama Carinske uprave, na adresi: <https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>.

3 .RELEVANTNE ODREDBE IZ PROPIŠA

3.1 Uvjeti za primjenu preferencijala

Članak 56 (2) CZU propisuje da Zajednička carinska tarifa, između ostalog, sadrži:

- (d) povlaštene tarifne mjere koje su sadržane u sporazumima koje je Unija sklopila s određenim zemljama ili područjima izvan carinskog područja Unije ili skupinama takvih zemalja ili područja
- (e) povlaštene tarifne mjere koje je Unija jednostrano donijela u vezi s određenim zemljama ili područjima izvan carinskog područja Unije ili skupinama takvih zemalja ili područja

⁴ U daljnjem tekstu: DUCZU

⁵ U daljnjem tekstu: PUCZU

Stavak (3) istog članka propisuje da se povlaštene tarifne mjere primjenjuju na zahtjev deklaranta, ali samo ako predmetna roba ispunjava uvjete za primjenu dotične povlaštene mjere. Slijedom toga, carinsko tijelo ne može primijeniti preferencijal po službenoj dužnosti bez zahtjeva deklaranta, neovisno što je podnesen odgovarajući dokaz o podrijetlu ili statusu robe.

Sukladno članku 64 CZU, kako bi roba ostvarila pravo na primjenu povlaštenih mjera, ona mora udovoljavati relevantnim pravilima povlaštenog podrijetla i to:

- u slučaju robe obuhvaćene sporazumima koje je Unija sklopila s određenim zemljama ili skupinama zemalja, pravila o povlaštenom podrijetlu koja su propisana tim sporazumima⁶,
- u slučaju robe obuhvaćene povlaštenim mjerama koje Unija jednostrano primjenjuje prema određenim zemljama ili skupinama zemalja (osim za prekomorske zemlje i područja), pravila o povlaštenome podrijetlu propisana su u DUCZU,
- u slučaju robe obuhvaćene povlaštenim mjerama koje se primjenjuju u trgovinu između carinskog područja Unije i Ceute i Melille, pravila o povlaštenom podrijetlu donesena su u skladu s člankom 9 Protokola 2 uz Akt o pristupanju iz 1985⁷,
- u slučaju robe obuhvaćene povlaštenim mjerama koje Unija jednostrano primjenjuje prema prekomorskim zemljama i područjima povezanim s Unijom, pravila o povlaštenom podrijetlu donesena su u skladu s člankom 203 Ugovora o funkcioniranju Europske unije⁸.

3.2 Dokazi za primjenu preferencijala

Kako bi se primijenio preferencijal nužno je, pored zahtjeva za primjenu istog i činjenice da je roba stekla povlašteno podrijetlo zemlje izvoznice, odnosno status robe u slobodnom prometu, priložiti i vjerodostojan dokaz da se za predmetnu robu može primijeniti traženi preferencijal i to⁹:

- dokaz o podrijetlu¹⁰, za potrebe primjene povlaštenih (preferencijalnih) tarifnih mjera sukladno ugovorima o slobodnoj trgovini i jednostranim povlaštenim (preferencijalnim) aranžmanima, koji može biti u obliku:
 - potvrde o prometu robe EUR.1 – propisana je većinom ugovora koje je EU sklopila sa državama ugovornicama (ali ne u ugovoru s Južnom Korejom);
 - potvrde o prometu robe EUR-MED – primjenjivo za pan-Euro-Med kumulaciju, PEM Konvencija;
 - izjave na računu / izjave na računu EUR-MED / izjave na računu ovlaštenog izvoznika / izjave na računu ovlaštenog izvoznika EUR-MED / izjave o podrijetlu¹¹;
 - potvrdu o prometu robe FORM A – potvrda o OSP¹² podrijetlu;
- dokaz o statusu robe u slobodnom prometu¹³, za potrebe primjene preferencijala u okviru ugovora o carinskoj uniji
 - potvrdu o prometu robe A.TR u okviru carinske unije između EU i Turske za industrijske proizvode;
 - obrazac T2 (T2L, T2LF) – u okviru carinske unije sa San Marinom i Andorom.

⁶ Vidi popis spomenut u točki 2.2

⁷ Uredba Vijeća (EZ) broj 82/2001 (Službeni list L 20/01)

⁸ Dodatak VI Odluke Vijeća (EU) broj 2013/755 (Službeni list L 344/13)

⁹ Isto ovisno kako je propisano konkretnim ugovornim odnosom sa državom ili državama ugovornicama

¹⁰ U daljnjem tekstu pod pojmom „dokaz o podrijetlu“ podrazumijevaju se sve svi nabrojani oblici dokaza

¹¹ U novijim ugovorima o slobodnoj trgovini i u okviru REX sustava (GSP) umjesto izjave na računu javlja se termin izjava o podrijetlu. U daljnjem tekstu pojam „izjava o podrijetlu“ obuhvaća sve vrste izjave

¹² Opći sustav povlastica (preferencijala) – na engl. GSP (od eng. General System of Preferences)

¹³ U daljnjem tekstu: dokaz o statusu; ovi dokumenti nisu dokazi o podrijetlu i ništa ne govore o podrijetlu robe

3.3 Rokovi valjanosti dokaza

Dokazi o podrijetlu/statusu imaju propisane rokove valjanosti tj. u određenom roku nakon izdavanja moraju biti podneseni carinskom tijelu zemlje uvoznice. Ukoliko je protekao propisani rok isti više nisu valjani tj. osim u određenim iznimnim okolnostima, temeljem istih nije moguće ostvariti preferencijalni uvoz. Rokovi valjanosti propisani su svakim pojedinim Protokolom o podrijetlu/Uredbom/Odlukom, te su navedeni u prethodno spomenutom Popisu svih preferencijalnih aranžmana koje je Unija sklopila sa ili primjenjuje jednostrano prema određenim zemljama ili skupinama zemalja.

Iznimno, zakašnjelo podnošenje dokaza može se dozvoliti u situacijama kada se roba stavlja u neki od posebnih postupaka sa odgodom te se zbog samih propisa vezanih uz posebne postupke dokazi ne mogu podnijeti. Međutim, u takvim situacijama zakašnjelo podnošenje ne smije dopustiti po isteku roka od najviše dvije godine od datuma izdavanja ili sastavljanja dokaza. U slučaju zamjenskih dokaza rok od 2 godine počinje teći od datuma izdavanja ili sastavljanja originalnog dokaza.

Detaljnije pojašnjenje o zakašnjelom podnošenju dokaza može se naći u Smjernicama izdanim od strane EU Komisije vezanim uz primjenu odredbi koje se tiču valjanosti dokaza o podrijetlu na području EU, a koje propisuju uvjete koji moraju biti zadovoljeni da bi se moglo prihvatiti zakašnjelo podnošenje dokaza.

Predmetne Smjernice su dostupne na Internet stranicama CURH, na adresi:

<https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>

4 OBVEZE I ODGOVORNOSTI DEKLARANTA

Sukladno članku 15 (2) CZU, podnošenjem carinske deklaracije bilo koja osoba koja je izravno ili neizravno uključena u ispunjavanje carinskih formalnosti ili u carinske provjere (uključujući carinskog zastupnika) odgovorna je za:

- točnost i potpunost informacija koje se navode u deklaraciji,
- vjerodostojnost, točnost i valjanost svih dokumenata koji se prilažu deklaraciji,
- ispunjenje svih obveza koje se odnose na stavljanje dotične robe u predmetni carinski postupak.

U slučaju kada se zahtjeva primjena preferencijala, isto podrazumijeva podnošenje svih propisanih isprava, uključujući i podnošenje ispravnog dokaza za primjenu preferencijala.

4.1 Čuvanje isprava

U skladu s člankom 51 CZU, osoba na koju se to odnosi dužna je čuvati sve isprave i druge informacije vezane uz odnosnu deklaraciju najmanje tri godine i osigurati njihovu dostupnost carinskim tijelima u bilo kojem trenutku u svrhu carinskih provjera. Navedena odredba uključuje i obvezu čuvanja izvornika dokaza za primjenu preferencijala.

5 ZAHTJEV ZA PRIMJENU PREFERENCIJALA

5.1 Redovni zahtjev za primjenu preferencijala

5.1.1 Zahtijevanje preferencijala carinskom deklaracijom

Primjena preferencijala u redovnom postupku zahtijeva se unošenjem jedne od propisanih šifri u polje 36 (preferencijal), kao i deklariranjem odgovarajuće zemlje podrijetla u polju 34 (šifra zemlje

podrijetla) i/ili zemlje otpreme u polju 15 (šifra zemlje otpreme) carinske deklaracije¹⁴, ovisno o slučaju.

5.1.2 Obveza podnošenja izvornika dokaza

Da bi se za određenu robu mogao primijeniti preferencijal, potrebno je uz zahtjev za primjenu preferencijala (polje 36 CD) deklarirati i podnijeti sve propisane isprave uključujući valjani dokaz o podrijetlu/statusu.

Prilikom podnošenja carinske deklaracije, primatelj robe mora uz zahtjev za primjenu preferencijala podnijeti izvornik dokaza o podrijetlu/statusu¹⁵. Deklariranjem dokaza za primjenu preferencijala¹⁶ u polju 44/2 carinske deklaracije (priloženi dokumenti/potvrde i odobrenja) deklarant je deklarirao da posjeduje valjani dokaz za primjenu preferencijala.

Zahtjev za primjenu preferencijala bez deklariranja odgovarajućeg dokaza kojim se isti dokazuje neće biti prihvaćen tj. carinska deklaracija će biti odbijena.

Šifre koje se koriste za deklariranje dokaza o podrijetlu/statusu u pojedinim preferencijalnim aranžmanima dostupne su u TARIC-u i na internet stranicama CURH, na adresi:

<https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>

Kada je dokaz o podrijetlu/statusu na stranom jeziku, carinski službenik ima pravo zahtijevati podnošenje ovjerenog prijevoda.

5.1.3 Zahtjev za primjenu preferencijala bez dokaza

Deklarant može zahtijevati primjenu preferencijala i u situacijama kada raspolaže samo preslikom dokaza, odnosno kada još ne raspolaže izvornikom dokaza, ali i u situacijama kada ne raspolaže niti preslikom istog već ima saznanja da će s istim naknadno raspolagati. Takav zahtjev može biti podnesen isključivo putem pojednostavljene carinske deklaracije (čl. 166 CZU).

U tom slučaju, deklarant mora navesti:

- u polju 44/2 – odgovarajuću šifru dokaza te identifikacijski broj i datum izdavanja dokaza čiju kopiju posjeduje ili samo šifru dokaza ukoliko će isti naknadno pribaviti,
- u polju 44/1 – uz odgovarajuću šifru dodatne informacije iz Pravidnika o popunjavanju carinske deklaracije razlog podnošenja pojednostavljene deklaracije (npr. nedostaje dokaz o podrijetlu, nedostaje izvornik dokaza o podrijetlu itd.)

Ukoliko deklarant traži da se roba pusti prije podnošenja izvornika dokaza o podrijetlu/statusu, ista se može pustiti samo ako je osiguran mogući carinski dug. U tom slučaju, carinski službenik će u polju J carinske deklaracije odrediti datum isteka roka za dostavu izvornika dokaza, osigurati mogući carinski dug¹⁷ i deklaraciju privremeno završiti.

Ako deklarant ne podnese izvornik u propisanom roku, a zahtjev za produljenje roka nije podnesen, nadležni carinski službenik će konačno završiti carinsku deklaraciju bez primjene preferencijala. Ako je deklarant podnio valjani izvornik dokaza o podrijetlu, carinska deklaracija se konačno završava uz otpuštanje dodatnog jamstva.

¹⁴ Šifre vidjeti u važećem Pravilniku o popunjavanju carinske deklaracije

¹⁵ Izvornik dokaza odnosi se na potvrde o prometu robe, kao i na izjave o podrijetlu koje moraju biti potpisane u izvorniku, dok izjave ovlaštenog izvoznika ukoliko je deponiran potpis ne moraju biti potpisane

¹⁶ Deklarant isto deklarira na način da navodi propisanu šifru priloženog dokumenta i identifikacijsku oznaku istog (serijski broj), te datum izdavanja istog

¹⁷ Mogući carinski dug računa se kao razlika mogućeg carinskog duga obračunatog po stopi carine za treće zemlje (izračunatog putem web kalkulatora) i obračunate carine u samoj carinskoj deklaraciji

5.2 Usmeni zahtjev za primjenu preferencijala

Primjena preferencijala može se zahtijevati usmenim putem, bez formalnog dokazivanja podrijetla u slučaju:

- proizvoda u malim paketima koje pojedinac šalje pojedincu,
- proizvoda koji čine osobnu prtljagu putnika.

Primjena ovakvog postupanja uvjetovana je nekomercijalnom naravi proizvoda, nepostojanjem sumnje da se radi o robi koja ispunjava uvjete propisane relevantnim preferencijalnim aranžmanom, povremenom naravi uvoza i osobnom uporabom takve robe od strane putnika/primatelja ili njegove obitelji.

Nadalje, relevantnim preferencijalnim aranžmanima propisana je maksimalna vrijednost takvih pošiljki do koje je moguće primijeniti takav način primjene preferencijala. Vrijednosni pragovi u eurima navedeni su u prethodno spomenutom popisu svih preferencijalnih aranžmana koje je Unija sklopila sa ili primjenjuje jednostrano prema određenim zemljama ili skupinama zemalja.

Kada vrijednost takve pošiljke premašuje vrijednosni prag ili ako postoji sumnja u istinitost usmeno deklariranog podrijetla, preferencijal se može ostvariti jedino u redovnom postupku, podnošenjem carinske deklaracije i propisanog dokaza o podrijetlu.

5.3 Naknadni zahtjev za primjenu preferencijala

Sukladno članku 56 (3) CZU, primjena preferencijala odobrava se na zahtjev deklaranta ako dotična roba ispunjava za to propisane uvjete. Nadalje, propisano je da se takvu primjenu može izvršiti naknadno. Iz ovih odredbi jasno proizlazi da se i u slučaju naknadne primjene preferencijala isto ne može vršiti po službenoj dužnosti već isključivo na zahtjev deklaranta.

Pri tome nisu bitni razlozi zbog kojih preferencijal nije bio primijenjen u trenutku puštanja robe u slobodni promet, da li je deklarant, iako je u tom trenutku posjedovao dokaz o podrijetlu, nije zahtijevao primjenu preferencijala ili je primatelj naknadno pribavio dokaz o podrijetlu/statusu koji nije bio izdan u trenutku izvoza zbog greške ili se radi o nenamjernom propustu ili iznimnim okolnostima ili prvotni dokaz o podrijetlu nije bio prihvaćen iz tehničkih razloga i slično. Naravno, i u slučaju naknadno podnesenog dokaza o podrijetlu/statusu potrebno je voditi računa o rokovima valjanosti istih.

Međutim, prilikom podnošenja zahtjeva i naknadnog odobravanja preferencijala treba voditi računa o uvjetima i ograničenjima sadržanim u odredbama carinskog zakonodavstva, prije svega onima vezanim uz carinski dug i povrat ili otpust carinskog duga. Detaljnije o istome vidjeti u Uputi o povratu i otpustu carinskog duga.

Ukoliko se zahtjev za naknadnu primjenu preferencijala može odobriti, nadležni carinski ured donosi rješenje i sukladno istom vrši izmijeniti predmetne carinske deklaracije. Tako doneseno rješenje carinski ured dostavlja SU-OZP¹⁸ putem e-maila: podrijetlo@carina.hr.

6 PROVJERA ISPRAVNOSTI DOKAZA O PODRIJETLU/STATUSU

Da bi se dokaz o podrijetlu/statusu mogao prihvatiti za primjenu preferencijala, neovisno da li se zahtjev za primjenu preferencijala podnosi prije puštanja u slobodni promet ili naknadno, zahtijevani preferencijal mora biti raspoloživ¹⁹ (tj. mora postojati), a podneseni dokaz mora biti vjerodostojan i valjan.

¹⁸ Isto je potrebno zbog izvještavanja EK

¹⁹ Uzeti u obzir točku 5.1.3 Zahtjev za primjenu preferencijala bez dokaza ove Upute

Prije svega, priloženi dokaz o podrijetlu/statusu mora biti u skladu s podacima u uveznoj carinskoj deklaraciji:

- polja 36, 15, 34 i 44 deklaracije moraju biti usklađena s priloženim dokazom,
- podneseni dokaz mora odgovarati podacima deklariranim u polju 44/2,
- dokaz mora biti podnesen u izvorniku; ako nije podnesen izvornik, mora biti ponesena pojednostavljena carinska deklaracija jer se u protivnom preferencijal ne može odobriti.

Sljedeći odlomci donose činjenice o kojim svi učesnici u postupku moraju voditi računa u provjeri ispravnost dokaza o podrijetlu/statusu. Navedeno se primjenjuje na odgovarajući način i kada se dokaz o podrijetlu/statusu provjerava u naknadnom nadzoru.

6.1 Provjera podnesenog dokaza o podrijetlu/statusu

Prilikom provjere ispravnosti dokaza o podrijetlu/statusu treba obratiti pozornost barem na slijedeće:

- da li je podneseni dokaz primjenjiv za traženi preferencijal, zemlju podrijetla ili zemlju otpreme?
- odnosi li se priloženi dokaz na podnesenu robu?
- da li je dokaz podnesen u rokovima valjanosti ²⁰?
- da li se može odobriti zakašnjelo podnošenje dokaza, ako se isto traži?
- da li je podneseni dokaz tehnički ispravan ²¹?
- da li je dokaz neodgovarajući ²²?
- postoje li razlozi za slanje dokaza na provjeru ²³?

6.2 Posebnosti koje se odnose na izjave o podrijetlu ²⁴

Da bi se mogla primijeniti preferencijalna stopa carine temeljem priložene izjave o podrijetlu, ista mora zadovoljavati slijedeće uvjete:

- tekst izjave mora biti usklađen s tekstom koji se nalazi u svakom pravnom osnovu za primjenu istog,
- tekst izjave mora biti naveden na računu, dostavnici ili drugom komercijalnom dokumentu izvoznika ²⁵ ²⁶ u kojem se predmetna roba opisuje dovoljno detaljno da bi se mogla jasno prepoznati,
- ukoliko proizvodi na koji se izjava odnosi potječu iz više od jedne države, izjava je prihvatljiva ukoliko je na računu ili drugoj komercijalnoj ispravi uz svaku robu navedena i zemlja podrijetla ili ISO alpha dvoslovnna oznaka zemlje ²⁷ na koju se izjava odnosi ili se u izjavi poziva na specifične napomene na računu,
- ukoliko izjava ne pokriva svu robu navedenu na računu ili komercijalnoj ispravi, isto nije nužno da bude navedeno na izjavi o podrijetlu već isto mora biti naznačeno na računu i to detaljno razrađeno, kako bi se izbjegli bilo kakvi nesporazumi,

²⁰ Rokovi valjanosti pojedinih dokaza dostupni su u popisu svih preferencijalnih aranžmana koje je Unija sklopila sa ili primjenjuje jednostrano prema određenim zemljama ili skupinama zemalja, koji je dostupan je na Internet stranicama Carinske uprave, na adresi: <https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>

²¹ Vidjeti točku 7.2 ove Upute

²² Vidjeti točku 7.3 ove Upute

²³ Vidjeti točku 7.4 ove Upute

²⁴ Isto se odnosi i na izjavu na računu, izjavu na računu EUR-MED, izjavu ovlaštenog izvoznika /EUR-MED

²⁵ Transportni dokument ne smatra se komercijalnim dokumentom izvoznika

²⁶ Ukoliko konkretnim propisom nije izričito drugačije navedeno

²⁷ Vidjeti Pravilnik o popunjavanju jedinstvene carinske deklaracije, šifre uz polje 14a

- izjave dane na preslici računa su prihvatljive ako na njima postoji potpis izvoznika pod istim uvjetima kao i izvornik,
- ovlaštene izvoznici ne moraju potpisivati izjavu o podrijetlu ukoliko su deponirali potpis, što znači da ni izjava dana na preslici računa ili drugog komercijalnog dokumenta ne mora biti potpisana,
- ukoliko se izjava izdaje naknadno, mora biti potpisana neovisno što je daje ovlaštene izvoznik te mora biti naveden datum naknadnog izdavanja,
- izjava je prihvatljiva i kada je navedena na stražnjoj strani samog računa ili drugog komercijalnog dokumenta izvoznika,
- izjava može biti podnesena na posebnom listu komercijalne isprave samo ako taj list predstavlja njezin očiti dio,
- ako komercijalna isprava ima nekoliko stranica, svaka stranica mora biti numerirana, mora biti naveden ukupan broj stranica, a izjava treba stajati na posljednjoj stranici,
- izjava sačinjena na naljepnici koja je potom naknadno pridodana računu prihvatljiva je, pod pretpostavkom da nema nikakve sumnje da je naljepnicu nalijepio izvoznik (npr., pečat ili potpis izvoznika mora pokrivati oboje i naljepnicu i račun),
- izjava izvoznika koji nije ovlašten, odnosno registriran, može biti izdana za pošiljke do ograničene vrijednosti. Ti su vrijednosni pragovi navedeni u već spomenutom popisu svih preferencijalnih aranžmana koje je Unija sklopila sa ili primjenjuje jednostrano prema određenim zemljama ili skupinama zemalja²⁸. Pri provjeri ovog ograničenja treba voditi računa o sljedećem
 - ukoliko je vrijednost pošiljke iskazana u valuti različitoj od EUR-a, vrijednosno ograničenje treba provjeriti po tečaju navedenom na Internet stranicama CURH-a, na adresi <https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>
 - za prihvaćanje vrijednosnog praga uzima se cijena franko tvornica (EXW). Ako ista nije raspoloživa (npr. besplatna pošiljka), kao osnovu za prihvaćanje takve izjave o podrijetlu uzima se carinska vrijednost pošiljke
 - vrijednosni prag se odnosi na pošiljku, a ne na pojedinačni račun, deklaraciju ili stavku deklaracije
- izjave o podrijetlu ovlaštenog/registriranog izvoznika nemaju vrijednosno ograničenje.

6.3 Posebnosti provjere u slučaju naknadno izdanog ili zamjenskog dokaza

Sa naknadno izdanim i zamjenskim dokazima o podrijetlu postupa se kao i sa redovnim dokazima o podrijetlu²⁹. Nije potrebno zahtijevati presliku/izvornik izvornog dokaza. Ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost izdanog dokaza ili u stjecanje podrijetla isti se može poslati na provjeru.

6.4 Postupak u slučaju uvoza preko trgovca iz treće zemlje

Činjenica da se roba uvozi preko trgovca iz treće zemlje ne utječe na preferencijalni status robe ako je zadovoljen uvjet o izravnom prijevozu/nemanipulaciji³⁰. U tom slučaju dokaz o podrijetlu mora biti ispostavljen od strane zemlje koja je uključena u preferencijalni sustav.

Ukoliko je prodavatelj iz neke treće zemlje, zemlja otpreme je jedna od zemalja ugovornica, a zemlja odredišta EU te se roba prevozi izravno iz zemlje ugovornice u EU, polje 3 potvrde EUR.1/EUR-MED (primatelj) odnosno polje 2 Form-A (primatelj) se ne popunjava. U ovom slučaju ne popunjava se niti polje 10 (broj računa) navedenih potvrda. Međutim, polja 2, 4 i 5 EUR.1/EUR-

²⁸ Popis je dostupan na Internet stranici Carinske uprave na adresi <https://carina.gov.hr/podrijetlo-robe/2502>

²⁹ Točka 7 ove upute.

³⁰ Ovisno o uvjetima konkretnog ugovora koji se odnosi na predmetnu zemlju podrijetla

MED potvrde moraju biti popunjena i iz njih mora biti vidljivo o kojem se preferencijalnom ugovoru radi, koja je destinacija robe i kojeg je podrijetla roba.

Ako se preferencijalno podrijetlo dokazuje izjavom o podrijetlu, iz dokumenta na kojemu se nalazi izjava (račun, dostavnica, drugi komercijalni dokument koji dovoljno opisuje proizvod) mora biti jasno vidljivo da je zemlja u koju se pošiljka otprema EU, odnosno da se izjava odnosi na preferencijalno podrijetlo sukladno uvjetima iz ugovora o slobodnoj trgovini između zemlje pošiljatelja i EU ili sukladno uvjetima iz Uredbe Komisije kojom je propisano stjecanje podrijetla robe u trgovini između EU i zemlje pošiljatelja.

7 PRIHVAĆANJE/ODBIJANJE ZAHTJEVA ZA PRIMJENU PREFERENCIJALA

Zahtjev za primjenu preferencijala, odnosno dokaz o podrijetlu/statusu može biti:

- prihvaćen,
- odbijen jer zahtijevani preferencijal nije primjenjiv ili podneseni dokaz nije primjenjiv za zahtijevani preferencijal,
- odbijen jer dokaz tehnički neispravan,
- odbijen jer se dokaz smatra neodgovarajućim,
- poslan na provjeru putem administrativne suradnje.

7.1 Odbijanje preferencijala zbog neprimjenjivosti dokaza

Primjena zahtijevanog preferencijala bit će odbijena bez prethodne provjere putem administrativne suradnje u sljedećim slučajevima:

- ako zahtijevani preferencijal nije primjenjiv ili raspoloživ, npr. za predmetnu robu i zemlju podrijetla zahtijevani preferencijal ne postoji ili postoji carinska kvota koja je iscrpljena. Ako se radi o zahtjevu za primjenu preferencijala koji je podnesen deklaracijom za puštanje robe u slobodni promet, takva će deklaracija biti automatski odbijena;
- ako se u dokazu o podrijetlu navodi EU preferencijalno podrijetlo, iako je takav dokaz valjan isti može služiti za potrebe daljnjeg potvrđivanja podrijetla ili za potrebe kumulacije, a ne za primjenu preferencijala pri uvozu osim u slučaju uvoz robe EU preferencijalnog podrijetla iz Švicarske (temeljem Uredbe 2480 zaključene između EU i Švicarske od 20.12.1972. SL L 300/1972³¹). U tom slučaju, kao dokaz u polju 44/2 mora biti navedene šifre U090 ili U091.

7.2 Tehnički neispravan dokaz o podrijetlu/statusu robe

Dokaz o podrijetlu/statusu smatrat će se tehnički neprihvatljivim npr. iz sljedećih razloga:

- ako je potvrda o prometu robe:
 - po svom obliku drugačija od one koja je propisana (npr. nema obojenu pozadinu, tzv. Guilloche uzorak),
 - značajno se razlikuje od propisane potvrde svojom veličinom ili bojom, nema serijski broj i slično,
 - nije tiskana na jednom od službeno propisanih jezika.
- nije popunjeno jedno od obveznih polja u potvrdi (npr. polje 2 ili 4 EUR.1, EUR-MED); isto vrijedi i za izvoznikove izjave na računu/izjave o podrijetlu kojima se dokazuje podrijetlo (npr. ako nije navedeno koje preferencijalno podrijetlo ima roba),

³¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31972R2840:EN:HTML>

- predočena potvrda dostavljena je u obliku preslike, a ne kao izvornik (a nije podnesena pojednostavljena carinska deklaracija),
- neodgovarajući pečat:
 - potvrda nije ovjerena pečatom (polje 11) ili je potvrđena od strane nenadležnog tijela,
- opis u polju 2 ili 5 EUR.1, EUR-MED potvrde odnosi se na državu s kojom EU nema potpisan ugovor o slobodnoj trgovini,

Ukoliko je podnesen dokaz tehnički neispravan isti se označava kao **“DOKUMENT NIJE PRIHVACEN”** ili **“DOCUMENT NOT ACCEPTED”** uz navođenje razloga, te se vraća deklarantu ili njegovu zastupniku, da bi mu se omogućilo dobivanje novog tehnički ispravnog dokaza o podrijetlu, koji se ispostavlja naknadno. Carinsko tijelo može zadržati presliku vraćenog dokumenta zbog moguće kasnije naknadne provjere istog (sumnja u prijevaru).

Ako je potvrda o prometu robe tehnički neispravna zbog prethodno navedenih grešaka ili nepravilnosti, ista treba biti odbijena u trenutku carinjenja ukoliko se vrši kontrola deklaracije.

Što se tiče primjene preferencijala u slučaju tehnički neispravnog dokaza, carinski službenik može, ovisno o slučaju:

- prihvatiti primjenu zahtijevanog preferencijala uz određivanje primjerenog roka za dostavu ispravnog dokaza, uzimanje dodatnog jamstva i privremeno završavanje deklaracije ili
- odbiti primjenu zahtijevanog preferencijala.

7.3 Neodgovarajući dokaz o podrijetlu/statusu robe

U sljedećim primjerima dokaz o podrijetlu/statusu smatra neodgovarajućim za primjenu zahtijevanog preferencijala:

- roba na koju se dokaz o podrijetlu/statusu odnosi nije odgovarajuća za zahtijevani preferencijal,
- istekao je rok valjanosti dokaza o podrijetlu/statusu iz nekih drugih razloga osim onih koji su obuhvaćeni propisima (npr. iznimne okolnosti, zakašnjelo podnošenje), osim u slučaju gdje je roba bila podnesena prije isteka posljednjeg roka,
- polje za opis robe nije popunjeno ili se odnosi na drugu robu, a ne na robu koja je podnesena,
- jedno od obaveznih polja na potvrdi ima tragove neovlaštenog brisanja ili promjene (npr. polja u kojima se opisuje roba ili navodi broj paketa, zemlja odredišta ili zemlja podrijetla),
- neovjerene izmjene ili znakovi brisanja u jednoj od obaveznih polja (npr. u jednoj od obaveznih polja 4, 5 ili 8 EUR.1, EUR-MED),
- dokaz o podrijetlu robe naknadno se podnosi za robu, koja je prethodno bila uvezena na temelju prijevarne radnje,
- u polju 4 potvrde o podrijetlu EUR.1/EUR-MED potvrde navedena je zemlja koja nije potpisnica ugovora na temelju kojega se traži primjena preferencijala,
- dokaz o podrijetlu ispostavila je zemlja koja nije uključena u preferencijalni sustav predviđen pojedinim ugovorom (npr. EUR.1 ili EUR-MED izdan u Ukrajini za proizvode podrijetlom iz Južne Koreje) ili je dokaz o podrijetlu bio izdan u zemlji sa kojom nije moguća kumulacija podrijetla (npr. EUR.1 ili EUR-MED izdan u Siriji za robu koja se izvezla u Norvešku, a između te dvije zemlje ne postoji Ugovor o slobodnoj trgovini),
- tekst izjave na računu/o podrijetlu nije identičan oglednom tekstu iz odgovarajućeg priloga Protokola o podrijetlu,
- izjava na računu/o podrijetlu nije potpisana, osim u slučaju ovlaštenog izvoznika koji je „deponirao“ potpis,

- iz dokumenta na kojemu se nalazi izjava nije vidljivo da se izjava odnosi na izvoz pošiljke u EU,
- dokaz o podrijetlu ispostavila je zemlja koja nije uključena u preferencijalni sustav predviđen pojedinim ugovorom (npr. dokaz o podrijetlu izdan u Ukrajini za proizvode podrijetlom iz Sirije), ili je dokaz o podrijetlu bio izdan u zemlji sa kojom nije moguća kumulacija podrijetla (npr. dokaz izdan u Siriji za robu koja se uvozi u Norvešku, a između tih zemalja ne postoji Ugovor o slobodnoj trgovini).

Nadležni carinski službenik takav dokument treba označiti kao neodgovarajući “**INAPPLICABLE**” ili „**NEODGOVARAJUĆI**“. Takav dokument će biti zadržan od strane carinskog ureda kojem je bio podnjet radi onemogućavanja pokušaja njegove daljnje uporabe.

Ako se dokaz o podrijetlu/statusu odbija kao neodgovarajući, primjena preferencijala će biti odbijena.

7.4 Provjera dokaza putem administrativne suradnje

Dokazi o podrijetlu/statusu robe mogu se provjeravati **slučajnim odabirom** ili kad postoji **osnovana sumnja** o njihovoj vjerodostojnosti ili o istinitosti u njima iznijetih podataka. Europska komisija zauzela je stav da se u inozemstvo šalju prvenstveno zahtjevi na temelju utemeljenih razloga tj. kada postoji osnovana sumnja, a tek izuzetno na temelju slučajnog odabira.

Razlozi za provjeru temeljem osnovane sumnje mogu biti vezani uz provjeru vjerodostojnosti samog dokaza ili uvjeta stjecanja određenog statusa, na primjer:

- provjera vjerodostojnosti dokaza pri uvozu
 - potvrda o prometu robe nije potpisana od strane izvoznika,
 - potvrda o prometu robe nije potpisana ili datirana od strane nadležne službe,
 - otisak pečata za ovjeru potvrde o prometu ne odgovara otisku pečata dostavljenom od carinske službe zemlje/grupe zemalja izdavanja dokaza,
 - otisak pečata je nečitak,
 - polje opisa robe nije popunjeno u skladu sa odredbama i dr.
- provjera osnovanosti izdavanja dokaza
 - intenzivno povećanje uvoza robe s preferencijalnim podrijetlom odmah po stupanju na snagu ugovora o slobodnoj trgovini EU s nekom državom,
 - oznake na robi ili ambalaži, odnosno u dokumentaciji ukazuju na drugačije podrijetlo od onoga koje je navedeno u potvrdi (npr. majice su deklarirane s preferencijalnim podrijetlom iz Švicarske, no prilikom pregleda robe pronađene su etikete s natpisom “Made in China”),
 - podaci unijeti u potvrdu upućuju na to da su postupci obrade ili prerade bili nedostatni za dodjeljivanje statusa robe s podrijetlom,
 - materijali koji su bili korišteni za izradu/preradu/doradu finalnog proizvoda su *bez* podrijetla, a finalni proizvod nije dostatno obrađen da bi stekao preferencijalno podrijetlo (npr. tkanina bez podrijetla iz EU izvezena je u postupku vanjske proizvodnje u Švicarsku, a finalni proizvod (odijelo) se vraća s preferencijalnim švicarskim podrijetlom, iako roba nije dostatno obrađena – uvjet je proizvodnja odijela iz prediva),
 - iz javno dostupnih izvora razvidno je da u zemlji deklariranog preferencijalnog podrijetla nema proizvodnje te robe ili sirovine/dijelova preferencijalnog podrijetla neophodnih za stjecanje podrijetla itd.,
- provjera zadovoljenja ostalih propisanih uvjeta
 - npr. sumnja da li izvoznik ima status ovlaštenog izvoznika itd.

Za provjeru dokaza može se odlučiti i na osnovi rezultata ranije obavljenih provjera, ili na temelju informacija vanjskih institucija (uvoznika, izvoznika, prodavača, ministarstava, Gospodarske komore, medija, itd.).

7.5 Postupanje u slučaju naknadnog nadzora

Točke 7.1 do 7.4 ove Upute na primjenjive su na odgovarajući način i kada se dokaz o podrijetlu/statusu kontrolira u naknadnom nadzoru. To se odnosi na situacije kada predmetni dokaz o podrijetlu/statusu nije bio provjeren u trenutku puštanja robe u slobodan promet jer relevantna deklaracija nije bila odabrana za kontrolu. U tom se slučaju smatra da se dokaz o podrijetlu/statusu prvi put pregledava u naknadnoj kontroli, pa se s istim može postupati kao i u postupku carinjenja.

To znači da se i u naknadnom nadzoru može odbiti zahtjev za primjenu preferencijala jer isti nije primjenjiv ili podneseni dokaz nije primjenjiv za zahtijevani preferencijal ili ako je dokaz tehnički neispravan ili neodgovarajući. Jednako tako, u postupku naknadnog nadzora može se odlučiti i o slanju dokaza na provjeru.

8 POSTUPAK PROVJERE DOKAZA O PODRIJETLU/STATUSU

8.1 Privremeno završavanje deklaracije

Ako prije puštanja robe u slobodni promet postoji sumnja u vjerodostojnost dokaza o podrijetlu/statusu ili činjenicu da li je roba mogla steći određeni status ili se dokaz odabere za provjeru slučajnim odabirom, pokrenut će postupak provjere putem Središnjeg ureda, Odjela za podrijetlo robe (SU-OPR).

Pri tome, ako se postupak pokreće temeljem osnovane sumnje, roba treba biti puštena, a carinska deklaracija privremeno završena uz:

- unošenje dodatnog jamstva u polje B, koje se računa kao razlika mogućeg iznosa carine³² obračunatog po stopi carine za treće zemlje i obračunate carine u samoj carinskoj deklaraciji,
- zadavanje roka za provjeru dokaza (datum isteka roka) u polje J. Inicijalno se upisuje rok koji istječe 10 mjeseci od dana prihvaćanja carinske deklaracije koji će naknadno i ovisno o konkretnom slučaju biti ispravljen na odgovarajući način,
- obavješćavanje deklaranta da je dokaz o podrijetlu/statusu poslan na provjeru,

Ako se postupak pokreće temeljem slučajnog odabira, roba treba biti puštena, a carinska deklaracija privremeno završena uz:

- zadavanje roka za provjeru dokaza (datum isteka roka) u polje J. Inicijalno se upisuje rok koji istječe 24 mjeseca od dana prihvaćanja carinske deklaracije
- obavješćavanje deklaranta da je dokaz o podrijetlu/statusu poslan na provjeru

8.2 Provjera dokaza u slučaju naknadnog nadzora

Ako je dokaz o podrijetlu/statusu izuzet za provjeru u naknadnom nadzoru, a obzirom da je roba prethodno već bila puštena, nema naknadnog zaduživanja dodatnog jamstva neovisno radi li se o osnovanoj sumnji ili slučajnom odabiru. U tom slučaju deklarant treba na odgovarajući način biti obaviješten da je dokaz poslan na provjeru.

³² Ukoliko carinska deklaracija sadržava više od 10 stavaka za koji se primjenjuje preferencijalna stopa carine temeljem dokaza koji se šalje na provjeru, jamstvo se (ukoliko je moguće) može izračunati temeljem pojednostavljenog postupka i to na način da se mogući carinski dug obračuna temeljem zbroja svih carinskih vrijednosti (CV01 iz P44/1) koji se odnose na stavke za koje se primjenjuje preferencijal, pomnoženo s prosječnom stopom carine za treće zemlje

8.3 Zahtjev za provjeru

U svim slučajevima kada se pokreće provjera dokaza o podrijetlu/statusu treba biti sastavljen zahtjev za provjeru. Zahtjev se sastavlja na obrascu iz Priloga 1 ove Upute, a uz zahtjev treba priložiti sve potrebne isprave koje su relevantne u konkretnom slučaju, i to:

- izvornik ili preslika dokaza³³;
- preslika računa o kupoprodaji robe;
- ostale isprave koje su relevantne za postojanje konkretne sumnje u vjerodostojnost dokaza (ovisno o okolnostima same sumnje) kao npr.:
 - preslika prijevoznog dokumenta kad je to potrebno (npr. potvrda o izravnoj pošiljci za praćenje prijevoza te pošiljke),
 - odgovarajući dodatni dokazi ili dokumenti, vezani uz utvrđivanje vrste robe (fotografije, uzorci, izjave, itd.),
 - sve dobivene isprave ili informacije koje upućuju na to da su navodi u dokazu o podrijetlu netočni.

Zahtjev za provjeru dokaza o podrijetlu/status, zajedno sa svim priložima, dostavlja se SU-OPR, a nadležni carinski ured voditi evidenciju poslanih zahtjeva.

8.4 Odlučivanje o slanju/odustajanju od provjere

SU-OPR razmatra svaki prispjelom zahtjevu za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu i odlučuje o slanju dokaza putem administrativne suradnje nadležnoj stranoj administraciji.

Pri tome SU-OPR treba uzeti u obzir:

- navedene razloge, da li su isti dostatni i osnovani za slanje na provjeru,
- učestalosti sličnih slučajaja,
- rezultate prethodnih provjera u sličnim slučajevima,
- visine carinskih i drugih davanja za koje je eventualno umanjen dug,
- ekonomičnosti postupka,
- druge primjenjive kriterije, ovisno o slučaju.

U slučaju kad se radi o naknadnoj provjeri carinskih deklaracija i velikom broju pojedinačnih uvoza istovrsne robe istog preferencijalnog podrijetla, a postoji sumnja u vjerodostojnost dokaza ili stjecanje podrijetla, SU-OPR može u svrhu ekonomičnosti postupka odlučiti da se na provjeru pošalje samo jedan sporni dokument (ili manji broj, ovisno o specifičnosti slučaja), dok će se ostali evidentirati i čekati na rezultate provjere prvoga, ali vodeći računa o rokovima zastare.

Nadalje, na temelju odgovora iz ranijih provjera dostavljenih od stranih carinskih tijela ili drugih nadležnih institucija i prikupljenih podataka, SU-OPR može samostalno i bez zahtjeva nadležnog carinskog ureda donijeti odluku o provjeri bilo kojeg dokaza o podrijetlu/statusu. Ako je to slučaj, SU-OPR zatražit će potrebnu dokumentaciju putem nadležnog carinskog ureda ili izravno o d primatelja robe ili drugih učesnika u postupku.

Ovisno o prethodno navedenom, SU-OZP može po svakom pojedinom zahtjevu za provjerom dokaza o podrijetlu/statusu odlučiti da se:

- dokaz šalje na provjeru stranoj administraciji sukladno zahtjevu,

³³ U načelu je dostatna preslika, međutim određene države ugovornice inzistiraju na originalu dokaza (npr. Turska) o čemu će carinski uredi biti obaviješteni u svakom konkretnom slučaju

Ako je dokaz izuzet za provjeru prije puštanja robe u slobodni promet, rok za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu upisan u polju J predmetne deklaracije biti će izmijenjen ovisno o datumu slanja dokaza na provjeru stranoj administraciji.

- dokaz se neće slati na provjeru,

Ako je dokaz izuzet za provjeru prije puštanja robe u slobodni promet, dokumentacija s obrazloženjem vraća se carinskom uredu koji je podnio zahtjev, a deklaracija se konačno završava uz otpuštanje dodatnog jamstva (ako je isto uzeto), te se daje obavijest deklarantu da predmetni dokaz nije poslan na provjeru. Deklarant treba biti obaviješten da provjera nije vršena i u slučaju kada je dokaz izuzet u naknadnom nadzoru.

- mijenja razlog provjere sa osnovane sumnje na slučajni odabir,

Ako je dokaz izuzet za provjeru temeljem osnovane sumnje prije puštanja robe u slobodni promet, dodatno jamstvo treba biti otpušteno, a rok za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu upisan u polju J predmetne deklaracije izmijenjen ovisno o datumu slanja dokaza na provjeru stranoj administraciji. U ovom slučaju deklaracija ostaje privremeno završena, a deklarant treba biti obaviješten o promjeni razloga provjere.

8.5 Rokovi za dostavu rezultata provjere

Rok za dostavu rezultata provjere vjerodostojnosti i valjanosti dokaza o podrijetlu u slučaju osnovane sumnje propisani su pojedinačnim Protokolima o podrijetlu ili carinskim zakonodavstvom u slučaju Općeg sustava preferencijala (OSP) i drugih autonomnih preferencijalnih aranžmana. U Prilogu 2 ove Upute dana je tablica s popisom zemalja ili skupina zemalja), u kojoj su navedeni krajnji rokovi u kojima bi strana administracija morala dostaviti rezultate provjere kao i rokovi za slanje požurnica.

Sukladno Smjernicama EK, ako odgovor strane administracije nije stigao do roka za slanje požurnice, ista treba biti poslana bez odlaganja. Ako nadležna administracija zemlje izvoznice dostavi obavijest da im je potreban duži rok do okončanja provjere, to će se uzeti u obzir.

Ukoliko nakon proteka propisanog roka ne stigne odgovor strane administracije, osim u izuzetnim slučajevima, SU-OPR će o tome u primjerenom roku³⁴ obavijestiti nadležni carinski ured.

8.6 Postupanje po dobivanju rezultata provjere

Po prispieću rezultata provjere dokaza o podrijetlu/statusu od nadležne administracije zemlje izvoznice, SU-OZP utvrđuje da li je odgovor na zahtjev jasan te da li se na zadovoljavajući način objašnjavaju činjenice utvrđene provjerom vjerodostojnosti, odnosno osnovanosti izdavanja dokaza o kojem se radi. Ako to nije slučaj, zatražit će se pojašnjenje ili dodatne informacije od nadležne administracije zemlje izvoznice.

Ako se radi o potvrdi o prometu (EUR.1, EUR-MED, A.TR), rezultati provjere vjerodostojnosti i osnovanosti potvrda o prometu robe obično se navode i potvrđuju u polju 14 (EUR.1/EUR-MED) ili polju 15 (A.TR) na poleđini istih. U drugim slučajevima, npr. ako se provjeravala izjava o podrijetlu, s jednakom se valjanošću poštuje i obrazloženje u odgovoru nadležne strane administracije.

O rezultatima provjere SU-OZP izvještava nadležni carinski ured i daje mu upute o postupanju. Rezultat provjere može biti kako slijedi:

- **POZITIVAN:** dokaz o podrijetlu/statusu je vjerodostojan i/ili opravdano ispostavljen za cjelokupnu robu obuhvaćenu istim; to znači da se predmetni preferencijal u cijelosti priznaje ili potvrđuje,

³⁴ Najduže 30 dana od proteka roka računajući od slanja prvotnog zahtjeva a uzimajući u obzir i udaljenost države u koju se šalje, vrstu pošte, e-mail najavu dostave i sl.

- **DJELOMIČNO POZITIVAN:** dokaz o podrijetlu/statusu je opravdano ispostavljen samo za dio robe obuhvaćene istim; to znači da se za predmetni preferencijal priznaje ili potvrđuje samo za dio robe za koji nadležna strana administracija potvrdi da je opravdano ispostavljen, dok za ostalu robu preferencijal mora biti odbijen,
- **NEGATIVAN:** dokaz o podrijetlu/statusu nije vjerodostojan ili nije opravdano ispostavljen za svu robu obuhvaćenu istim; to znači da preferencijal mora biti odbijen za svu robu,
- **ODGOVOR NIJE STIGAO:** zahtjev za provjeru i požurnica su poslani nadležnoj stranoj administraciji zemlje izvoznice koja u propisanom roku nije dostavila odgovor.

Slijedom rezultata provjere, postupak se završava na sljedeći način:

- ako je rezultat provjere **POZITIVAN**, a dokaz je poslan na provjeru u postupku carinjenja, carinska deklaracija će biti konačno završena, uz otpuštanje dodatnog jamstvo (ako je isto uzeto). U svakom slučaju, deklarant treba biti obaviješten o pozitivnom rezultatu provjere,
- ako je rezultat provjere samo **DJELOMIČNO POZITIVAN, NEGATIVAN ILI NIJE UOPĆE STIGAO** u propisanom roku, neovisno je li dokaz o podrijetlu/statusu izuzet za provjeru prije puštanja robe u slobodni promet ili u naknadnom nadzoru, deklarant/primatelj o tome mora biti obaviješten uz određivanje odgovarajućeg roka ³⁵ za eventualnu dostavu dodatne dokumentacije i sudjelovanje u postupku.

Nakon proteka zadanog roka, ukoliko deklarant nekom drugom dokumentacijom ne dokaže vjerodostojnost i ispravnost dokaza o podrijetlu/statusu, nadležni CU mora donijeti rješenje kojim se osporava primjena preferencijala, izmijeniti carinsku deklaraciju (polje 36 preferencijal), izvršiti obračun carine primjenjiv za sve treće zemlje i konačno završiti carinsku deklaraciju.

Presliku rješenja, nadležni carinski ured dostavlja SU-OZP putem e-maila: podrijetlo@carina.hr čime se postupak provjere zaključuje.

9 OBVEZE PODRUČNOG UREDA

Svaka Služba za provedbu tarifnih mjera na području svoje nadležnosti

- prati postupanje carinskih službenika u pogledu primjene preferencijala,
- po potrebi poduzima korektivne aktivnosti,
- ažurira rokove provjere dokaza o podrijetlu/statusu u carinskoj deklaraciji sukladno podacima dostavljenim od SU-OPR,
- izvještava Središnji ured o uočenim nepravilnostima i poduzetim korektivnim aktivnostima,

10 NADLEŽNOSTI SREDIŠNJEG UREDA

Carinska uprava, Središnji ured, Odjel za podrijetlo robe (SU-OPR):

- prati relevantne propise, propisuje postupanje i informira područne urede,
- kreira i održava profile rizika te prati njihovu učinkovitost,
- putem prikupljenih izvješća prati postupanje carinskih ureda u pogledu primjene preferencijala te po potrebi poduzima korektivne aktivnosti,
- prikuplja zahtjeve za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu,
- odlučuje o slanju zahtjeva na provjeru putem administrativne suradnje i o tome povratno izvještava nadležni carinski ured i područni carinski ured,

³⁵ Rok od 30 dana smatra se primjerenim kako bi uvoznik mogao kontaktirati svog dobavljača, a on nadležnu administraciju u svojoj zemlji. Na opravdani zahtjev deklaranta ovaj se rok može i produžiti

- prihvaćene zahtjeve za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu putem administrativne suradnje upućuje nadležnim tijelima u trećim zemljama,
- po prispjelim rezultatima provjere, o istim bez odlaganja obavještava nadležni carinski ured te po potrebi daje smjernice za daljnje postupanje,
- vodi evidenciju ³⁶ i prati rokove u svim fazama postupka,
- priprema i dostavlja izvješća Komisiji.

11 ZAVRŠNE ODREDBE

Ova uputa se primjenjuje od 01. svibnja 2016. godine.

Danom početka primjene ove upute prestaje se primjenjivati Uputa Središnjeg ureda, Carinske uprave br. 1/13; 2/13; 3/13; 4/13; 5/13; 15/13; 16/13; 17/13; 19/13; 20/13 i 44/13.

P.O MINISTRA FINANCIJA
ZAMJENICA RAVNATELJA
CARINSKE UPRAVE

Vesna Kadić Komadina

Prilozi:

- Prilog 1. – Zahtjev za provjerom dokaza o podrijetlu
- Prilog 2. – Popis rokova provjera u slučaju osnovane sumnje
- Prilog 3. – Evidencija zahtjeva za provjerom

O tome obavijest:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave
- Zamjenicima ravnateljima
- Pomoćnicima ravnatelja
- Carinskim uredima, svima
- Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak
- Pismohrani

Način otpreme:

- Elektroničkom poštom
- Internet
- Intranet

³⁶ Evidencija zahtjeva za provjerom dokaza o podrijetlu/statusu vodi se u obliku iz Priloga 3 ove Upute

Prilog 1. – Zahtjev za provjerom dokaza o podrijetlu

Carinski ured: _____

Klasa: _____

Datum: _____

Carinska uprava

Središnji ured

Odjel za podrijetlo robe

**Zahtjev za provjeru dokaza o podrijetlu/statusu,
izjave dobavljača - INF 4****1. Carinska deklaracija MRN:****Datum:****2. Izvoznik:****3. Država izvoza:****4. Primatelj:****5. Opis robe:****6. Dokaz o podrijetlu/statusu:** Izjava na računu /izjava o podrijetlu Izjava na računu EUR-MED EUR 1 FORM A EUR-MED INF 4 A.TR.**7. Razlog za provjeru:**Osnovana sumnja - Analiza rizika - Sumnja CU Slučajni odabir **Opis:****8. Provjera** u postupku carinjenja u naknadnoj kontroli- Izvršen pregled robe: da ne

- Priložena dokumentacija:

Potpis i pečat

Prilog 2. - Popis rokova provjera u slučaju osnovane sumnje

Zemlja ili grupa zemalja	Ukupan rok za provjeru – osnovana sumnja Od dana slanja zahtjeva za provjeru	Slanje požurnice – od dana slanja osnovnog zahtjeva	Obavijest CU
Makedonija, Srbija, Crna Gora, Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo Turska Meditranske zemlje ³⁷ EFTA zemlje ³⁸ Južna Koreja JužnoAfrička Republika Srednja Amerika ³⁹ Gruzija Ukrajina Moldavija Peru, Čile	10 mjeseci	6 mjeseci od prvotnog zahtjeva	U roku od 15 dana od isteka 10 mjeseci od prvog zahtjeva
OSP zemlje ⁴⁰	12/14 ⁴¹	6/8 mjeseci od prvotnog zahtjeva	
ATM MAR (ACP) ⁴²	10 10	6 mjeseci od prvotnog zahtjeva 6 mjeseci od prvotnog zahtjeva	

³⁷ Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Maroko, Palestina, Sirija, Tunis

³⁸ Island, Norveška, Švicarska, Lihtenštajn

³⁹ Kostarika, Salvador, Gvatemala, Honduras, Nikaragva, Panama

⁴⁰ Vidjeti Dodatak II, III i IV Uredbe Parlamenta i Vijeća 978/2012 i sve nastavne izmjene i dopune liste zemalja korisnica

⁴¹ U slučaju da se zamjenski dokaz o podrijetlu šalje na provjeru putem carinske službe NO ili CH tada je ukupni rok 14 mjeseci, a požurnica se šalje 8 mjeseci nakon dostave prvotnog zahtjeva

⁴² Vidjeti Uredbu Vijeća 1528/2007 i sve nastavne izmjene i dopune vezano uz ACP zemlje na koju se ista primjenjuje

